

SEMINARSKI RAD

Poligamija nekad i danas

POLIGAMIJA NEKAD I DANAS

SAŽETAK

Mnoge seksualne preferencije su do nedavno bile, a neke u još i danas, intimne i anonimne. Neke od njih ne odobrava društvena zajednica, a neke zakoni. Poligamija se definira kao mnogobračnost ili višepartnerstvo, tj. pojava kada se pojedinac nalazi istovremeno u bračnoj, odnosno spolnoj zajednici sa više partnera suprotnog spola. U zapadnim civilizacijama monogamija se smatra prihvatljivim oblikom zajednice i zaštićena je crkvenim i državnim zakonima, dok poligamija predstavlja suprotnu, "neprihvatljivu" stranu. Iako je poligamija u zapadnim društvima zakonski kažnjiva, ona nije društveno neprihvaćena. Bitno je objasniti da poligamija, tj. njezina dva osnovna oblika, poliandrija i poliginija nisu svojstvena samo "divljacima" i dekadentnim društvima i da je ono što zapadna društva čine, zapravo poligamija s nešto izmijenjenim dimenzijama. Tako ćemo unutar te osnovne podjele na poliandriju i poliginiju, pronaći podjele od kojih su neke bile prisutne i u pretpovijesnim društvima, ali i neke nove, koje su karakteristika današnjeg, modernog, zapadnog društva. Sukcesivna, simultana, sporedna i simbolična poligamija nisu bile nepoznate u prošlosti, ali njihov razvoj, razlozi nastanka i participacija u današnjem društvu su vrlo specifični i bitno se razlikuju.

KLJUČNE RIJEČI: poligamija, poliandrija, poliginija, brak, višeženstvo **UVOD**

Poligamija je pojava kada kulturni standardi dopuštaju brak ili vezu više partnera u isto vrijeme. Nastala je u prapovijesnom vremenu, iz grupnog braka u kojemu je bilo više partnera s obje strane. Bila je vrlo rasprostranjena kod primitivnih naroda Afrike, Azije, kod Indijanaca u Americi, kod Eskima, itd. Danas je zakonom dopuštena u mnogim zemljama, naročito muslimanskim (na osnovi šerijatskog zakona). Sa kulturnim razvojem nerazvijenih zemalja poligamija polako nestaje. U kršćanskoj civilizaciji je strogo zabranjena, bar formalno. Njezini klasni zaostaci javljaju se u obliku prostitucije i legaliziranih preljuba (npr. Napoleonov građanski zakonik "Code Napoleon"). U patrijarhalnom društvu muškarac je zadržao određene privilegije izvan granica

formalne monogamije. Zato se mnogo se češće susreće brak (veza) jednog muškarca s više žena i tada govorimo o poliginiji, a mnogo rjeđe brak (veza) jedne žene i više muškaraca, tj. poliandrija. (Fiamengo, 1967: 237)

POLIGINIJA

Poliginija se javlja u dva osnovna oblika, srodna i nesrodna.

Nesrodna poliginija se dijeli: a) prema broju žena na: biginiju, triginiju, tetraginiju, itd.; b) prema položaju žena: sve žene ravnopravne, prva koje je glavna, neke glavne, itd.; c) prema vremenu nastanka: na simultanu (istovremenu) i sukcesivnu; d) prema učestalosti: prigodnu (slučajnu) i institucionalnu (stalnu, periodičnu); e) prema razlozima: na ekonomsku i neekonomsku (političku, erotsku i sl.).

Srodna poliginija može biti: a) krvnosrodna (žene su krvni srodnici); b) fraternalna (pravo ne žene svoje braće); c) sororalna (pravo na sestre svoje žene), itd.

POLIANDRIJA

Poliandrija kao oblik poligamije, a podrazumijeva stupanje u brak (vezu) jedne žene sa više muškaraca. Biandrija je brak s dva muškarca. Oba su ova oblika ostaci grupnog braka. Za razliku od poliginije, poliandrija nije tako geografski rasprostranjena. Pronađena je u Tibetu, u indijskim dijelovima Himalaja i kod Eskima. Kod nekih indijanskih plemena primijećena su dva oblika poliandrije: a) fraternalna, u kojoj braća ili rođaci posjeduju jednu ženu i b) matrijarhalna, u kojoj jedna žena ima više muževa koji nisu rođaci. Djeca rođena u fraternalnoj poliandriji pripadala su najstarijem bratu. Ponekada je i majka imenovala oca svome djetetu. Poliandrija u Tibetu ima svoje običajno društvene osnove. "Višak" žena u Tibetu odlazi u samostane, a u Bašaru (jugozapadni dio Alžira) je postojalo čak i društvo za izvoz žena. Poliandrija je postojala i u proislamskoj Arabiji, naročito kod nomadskih plemena. Članovi iste obitelji živjeli su u barku sa jednom, istom ženom. Matrijarhalni oblik poliandrije ostatak je matrijarhata. Biandrija je bila mnogo rjeđa pojava. Pronađena je kod nekih azijskih plemena, sjevernoameričkih Indijanaca, a često je bila predstupanj za poliandriju. Biandrija je postala u pojedinim plemenima privilegija uglednih i bogatih žena.

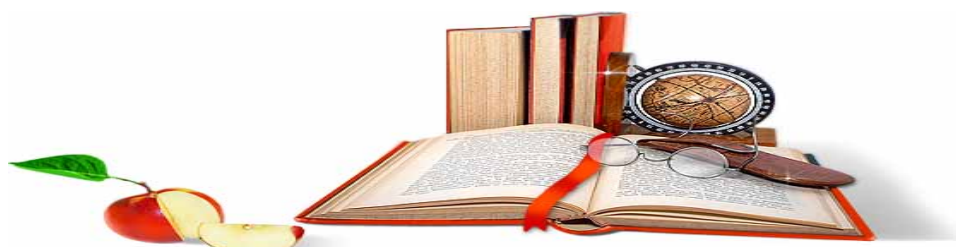
RAZVOJ POLIGAMIJE I NJEZINA PARTICIPACIJA U DRUŠTVU

Iako monogamnost i poligamnost nije vezana isključivo za brak i obitelj, njihov je povijesni razvoj gotovo uvijek praćen u okviru bračne zajednice. Evolucijski pristup tematici pak tvrdi da korijene poligamije treba tražiti u želji nadmoćnijih pojedinaca da prenesu svoje genetsko nasljeđe i osiguraju opstanak. Muškarci su to pokušali održavajući odnose s više žena istodobno, što je dalo i veću kvalitetu potomaka. Žene su više pažnje posvećivale samoj kvaliteti genetskog materijala, odnosno donatora. Razvojem društva, pojavom kršćanstva i pokušajem regulacije imovinsko-nasljednih prava u zapadnom civilizacijskom krugu, uglavnom se ustalio običaj jednoženstva, bilo da je riječ o religijskoj praksi ili društvenoj konvenciji, s vrlo suptilnim mehanizmom preljuba. (Bijelić et alii, 1997: 229) Upravo je mehanizam preljuba ono što čini poligamiju novih dimenzija. Ne osvrćući se na pitanje seksualnih navika, tj. koliko su one stvar izbora, a koliko su određene genetskom ili socio-kulturnom okolinom, slobodno se može reći da ljudska seksualnost

---- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE
PREUZETI NA SAJTU WWW.MATURSKI.NET ----

[BESPLATNI GOTOVI SEMINARSKI, DIPLOMSKI I MATURSKI TEKST](http://WWW.SEMINARSKIRAD.ORG)
RAZMENA LINKOVA - RAZMENA RADOVA
RADOVI IZ SVIH OBLASTI, POWERPOINT PREZENTACIJE I DRUGI EDUKATIVNI MATERIJALI.

WWW.SEMINARSKIRAD.ORG
WWW.MAGISTARSKI.COM
WWW.MATURSKIRADOVI.NET

NA NAŠIM SAJTOVIMA MOŽETE PRONAĆI SVE, BILO DA JE TO [SEMINARSKI](#), [DIPLOMSKI](#) ILI [MATURSKI](#) RAD, POWERPOINT PREZENTACIJA I DRUGI EDUKATIVNI MATERIJAL. ZA RAZLIKU OD OSTALIH MI VAM PRUŽAMO DA POGLEDATE SVAKI RAD, NJEGOV SADRŽAJ I PRVE TRI STRANE TAKO DA MOŽETE TAČNO DA ODABERETE ONO ŠTO VAM U POTPUNOSTI ODGOVARA. U BAZI SE NALAZE [GOTOVI SEMINARSKI, DIPLOMSKI I MATURSKI RADOVI](#) KOJE MOŽETE SKINUTI I UZ NJIHOVU POMOĆ NAPRAVITI JEDINSTVEN I UNIKATAN RAD. AKO U [BAZI](#) NE NAĐETE RAD KOJI VAM JE POTREBAN, U SVAKOM MOMENTU MOŽETE NARUČITI DA VAM SE IZRADI NOVI, UNIKATAN SEMINARSKI ILI NEKI DRUGI RAD NA LINKU [IZRADA RADOVA](#). PITANJA I ODGOVORE MOŽETE DOBITI NA NAŠEM [FORUMU](#) ILI NA

maturskiradovi.net@gmail.com